

Jaktens folklöre.

Återgiv vid besvarandet av frågelistan alltid de sågner, som sagesmännen kan minnas om de efterfrågade företeelserna. Återgiv dem med deras egna ord, icke, såsom här på grund av utrymmesskäl har skett, i sammandraget referat.

I. Jaktlyckan.

Vad ansåg man om jaktlyckan? Trodde man, att det berodde på om jägaren hade tur eller otur, eller trodde man, att "alla styva skyttar ha trollat åt sig jaktlyckan"?

Vilka åtgärder har man hört berättas, att skyttar vidtagit för att förvärva sig jaktlycka? Har man hört talas om att de lovat sig själva eller någon anhörig åt djävulen eller "svurit från sig treenigheten"? Att de efter första nattvardsgången skjutit på en enfärgad katt och samtidigt försvurit sig åt den onde? Att de genom nyckelhålet i kyrkan skjutit på altartavlan? Att de skjutit på oblaten från (första?) nattvardsgången? Burit oblaten på sig? Att de kunnat göra något sådant som att skjuta en kula av 9 olika slag mot söder, mot en al, och sedan smort bösspipan med alens "blod"; tagit ut hjärtat ur den första haren, bestrött det med krut och ätit upp det; på påskmorgonen inringat ett område, där de sedan fått god jaktlycka; burit på sig "åskärter", galgspik, döds-kalle, kyrkogårdsmull e.d.?

Har man talat om att vissa skyttar kunnat vita till sig villebråd, d.v.s. genom hemliga konster draga det till sig, så att de endast haft att skjuta? Har man hört något om vilka medel som därvid kommit till användning? (Sågner se vidare avd. II, Trollkunniga skyttar).

Har man hört berättas, att jaktlyckan berott på att skytten varit gynnad av skogsrå, vitrör e.d. väsen? Berätta de sågner, man känner därom! (Härvid undantages naturligtvis sågner som insänts i samband med andra frågelistsvar. Hänvisning till dessa kan göras).

Känner man till en sådan jaktregel som att man, när man kom till ett fäbodställe e.d. för att övernatta, icke fick hugga eller slå efter solnedgången, så att man förtörnade vittror eller rån och därmed riskerade jaktlyckan?

Har man hört att man före jaktens början kunde försöka stämma dessa väsen välvilligt genom att t.ex. kasta en slant över vänstra axeln med tanke på att man skulle få det byte, som man gick efter? Vad kallades sådant förfarande (muta, offra)?

Iakttog man, för att få jaktlycka, sådana saker som att ej svära när man skulle ut på älgjakt, vid jakt på fågel under lek ej tala om åt vilket håll man gick, att man ej fick önska jägaren lycka e.d.?

Brukar jägaren, när han står på pass eller uppsöker djurens växlar (vägar till och från betes- och vattningsplatser) vidtaga någ-

ra särskilda åtgärder för att säkerställa jaktlyckan? Har man några särskilda benämningar i dialekten för sådana vägar eller områden, där viltet vid olika tillfällen uppehåller sig, samt för deras förflyttning till dessa områden?

Känner man till föreskrifter sådana som att jägaren ej fick nämna rätta namnet på det byte, han gick efter, utan använda ersättningsnamn av något slag, t.ex. att ej säga älg utan krägg, ej under ekorrjakt säga ekorre utan i stället talbjörn o.s.v.? Känner man till ersättningsord för varg (tasse, guldfot, guldkåre, långrumpa), för björn (ofreden, gofar, storsvarten, storkissa, gubben) eller för andra rovdjur. När man använde ersättningsord för sådana djur, var det då för jaktlycka, eller var det enbart för att de ej skulle komma fram och anfälla boskap eller folk?

Vad har man haft för tro om bössan och dess förhållande till jaktlyckan? Har man trott, att vissa bössor varit lyckosamma eller haft en särskild förmåga att dräpa? Hade man någon uppfattning om varav denna mystiska kraft kommit? Känner man till särskilda åtgärder genom vilka det gick att få bra död i bössan, få den gäv, träffsäker eller få den att säga till? (Om man känner andra benämningar än dessa, så angiv dem!) Vet man något om bössor som kunde "säga till" när villebråd närmade sig?

Känner man till åtgärder vid bössans förfärdigande, för att den skulle erhålla sådan mystisk kraft (att den skulle tillverkas av krigs vapen; att siktstolen och siktkornet skulle göras av likkistspik, som tagits julnatten; att kornet skulle vara gjort av huvudspik, varmed steglad persons huvud spikats fast, eller att det skulle vara av ärvasilver; att likkistspik är bra tillsats när bösspipor göres)? Ansåg man, att munsikte var lyckobringande? Hur var ett sådant beskaffat?

Vilka medel användes, t.ex. inborrade i bösskolven (dödmull, människorbena, flädermus, fjäder, hår, tobak, silver, kvicksilver, ett "kronans mynt" e.d.)? För bösspipan (smörja den med klockaxlabeck från kyrkklockor; med nattvardsvin; med flädermusens tre droppar blod)?

Vilka hemliga medel förekommo i laddningen (kyrkogårdsjord, bly ur kyrkfönster, oblat, Jesu namn skrivet på förladdningen, mossa från någon i skogen liggande skalle, eget blod, dun av skata, som skjuttits på första nyet, rödmyror, getingbo, alpinne, pinne av "håltry", söm i haglet från hästsko, som hittats med tre söm i)? Har man annars talat om lyckhagel, träffhagel, frikulor e.d. som lyckobringande? Huru voro dessa beskaffade?

Känner man till särskilda åtgärder vid laddning, ex. att ej ta upp det man tappar; räkna skotten 2 och 2; andas i bösspipan eller på kulan?

Känner man till sådana föreskrifter som att bössan alltid skall hänga med pipan ner, "så dödar den bättre"?

Vad har man trott om förgöring av bössor? Har man haft den uppfattningen, att sådant ofta förekom? Ansågs det att avundsjuka och missundsamhet spelade stor roll när det gällde jakt? Har man ansett,

att jaktlyckan kunnat förstöras endast därigenom, att en person i skogen under jakten missunnat en bytet?

Hur visade det sig att bössan var "skämd" (den "går ej rätt"; sedan man skjutit bom 3 ggr å rad ansåg man det säkert, att den var skämd; man hör det på "låten", kulan viner, "gnäller"; man får ej drey på haglen, de ramla ner framför mynningen; bössan dödar icke, även om man alldeles skjuter sönder villebrådet)?

Hur trodde man, att förgöring kunde ske (man kunde kasta den urskjutna förladdningen, hagel eller kulor i en öppen grav; kasta "tvärspån" framför bösspipan; med foten teckna ett kors, när man hör skottet; borra in trasa, varmed bössan rengjorts i ett växande träd, täppa till hålet med plugg av särskilt slag /vad?/; med vänstra "namnlösen" stoppa in öronvax i bösspipan; släppa rågkorn i den; stryka fett på ena sidan av mynningen; stoppa psalmboksblad in i pipan; släppa 3 bitar bröd i den; böja tummen i krok, bita över kroken och läsa något; rycka eller med fågelben skära upp en torva, när man hör skottet, spotta, läsa, lägga den på visst sätt tillbaka)? Har man hört och kan återge de läsningar, som använts för dylikt ändamål?

Vilket bot kände man till, när bössan var förgjord (draga blod av fällt villebråd eller fjädrar av skjuten fågel genom bösspipan; smörja pipan med skatblod; ta hjärtat ur en skata och skjuta ur det mot norr; skjuta ut en orm ur bösspipan; dräpa en lus på den; lägga pipa i rinnande vatten, där man farit över med lik; lägga bössan under en bro över vilken lik föres; bränna stickor ur en likbår, låta röken gå genom bösspipan; skjuta på oblat; skjuta över taket hos den, som man tror har skämt bössan; kasta ett stycke av kulan mot det håll, där förgöraren bor; lägga bössan i liten eld i bakugnen; eldkol eller gammalt silver 3 gånger genom pipan /ansågs det ha någon betydelse om man därvid tänkte starkt på att bytet skulle dödas?/; sedan man skjutit så 3 ggr motsols med pipan riktad framåt; dra bössan 3 ggr genom hålet mellan en tallrot och marken eller på annat sätt jorddraga den; knacka av en gränssten, lägga i bössan och skjuta av; sätta fnöske på spinnrockstenen, spinna baklänges, sätta det brinnande fnösket i bössan; låta en oskyldig kvinna skjuta med den; förladdning av mossor från en döds-kalle; döds-kalletecknad fjärril i förladdningen; arsenik genom pipan; tobaksolja i den; ladda med bröds-mulor, silver, blod från vänstra "namnlösen" eller små skinnbitar av sig själv i förladdningen; stöpa silver i kulan; borra hål i kulan och plugga igen med trä; låta kulan gå genom en syring)? Vidtog man vissa av dessa åtgärder då bössan icke dödade och andra när den ej gick rätt? Har man hört, att bössan kunnat vara så starkt förgjord att förgöringen ej kunnat hävas, eller att den kunnat hävas först när bössan varit "i tre mans ägo"?

Hur har man ansett, att man kunnat förebygga förgöring (genom att omedelbart efter skottet blåsa i bösspipan; lägga två fingrar i kors över mynningen, medan krutröken ännu är kvar i den; ha gryn av korn liggande i krutpungen; ha bössan lindad med tibast e.d.)? Var man noga med att aldrig låna bort bössan, låta någon främmande titta i mynningen eller överhuvud taget röra den?

Ansåg man att bössan kunde bli skämd även genom annat än förgöring? Hur trodde man, att det kunde ske (om man kryper genom ett hål med den; om man vänder mynningen mot ett fruntimmer; om havande kvinna tar i den; om person med ont öga ser in i mynningen; om man skjuter kattor, skator, lavskrikor, ormar eller andra oätbara djur med den; om man får in ekorrblod i den; om man har skjutit på en "trollhare")? Har man trott, att vissa djur, t.ex. vargen, kan hindra skottet att gå: "Skyttarna berättar det vargen skall vara ett avogt djur att skjuta: de flesta säga, att om vargen förr får se karlen, än karlen honom, skall bössan ej lossa, skönt därför vore det aldrabästa lås". ("Jämtlands Djurfänge." Avh. 1749 av Aeschill Nordholm).

Ansåg man, att skytten kunde själv bli förtrollad, så att han ej kunde skjuta utan började skälva och stirra? Vet man något om hur sådant tillgick (att man ställde sig på särskilt vis och såg mot skytten under det man räknade på visst sätt)? Har man hört, att någon kunnat sätta trollsömn på skytten?

Känner man till, att det gick att förtrolla jakthunden, så att han sprang på bakspår? Hur tillgick detta? Att det gick att få honom att tappa drevet t.ex. genom att slå en motsolsknut på en kvist? Att han kunde bli skämd, så att han blev oduglig, genom att någon, som ville ont, siktade på honom? Kunde skämning ske på annat sätt? Hur botades skämd hund? - Har man hört, att man förr vidtog några åtgärder med jakthunden, så att ej trollen eller andra väsen fick makt med honom, ex. att man före jaktens början vrängde hans öron?

Vad har man haft för tro rörande fångst och fångstredskap? Ex.:

Om man ville ha god fångstlycka, skulle man ha tråden till snarorna om halsen vid nattvardsgång; harsnaran har satts om foten på en skål, varpå låg en ost - man tror för fångstlycka; vid utsättning av snaror vid första ledet vid gården krypa under hustruns ben, före vittjandet ligga hos hustrun; använda likdelar som agn i gilller; sopa igen spåren kring gillret med handen av ett lik; skrapa av vigselringen på gillrat björnjärn, att björnen ej må känna lukten; träd till hasa för fågelgilller, liksom också svamp till bete i ekorrfällor, få ej fällas mot norr utan mot syd; snaror och flakar rengöras noga från fjäder o.d., att ingen ser, att man fått fångst, annars försvinner lyckan.

Hur kunde fångstlyckan förstöras (genom att någon stal ett byte ur snara eller järn; genom att någon beströk snaran med sitt eget blod; genom att man själv vittjade för ofta)? Hur botades oturen?

Hur skyddade man bytet i snaror och gilller? Ex.:

"Järn lade man vid snara. Man slog spik i flake, allt för att räven ej skulle taga bytet." (Lp. 5515). Man kunde också genom trolldom skydda sin fångst i skogen, så att om någon försökte stjäla, så fastnade han där. Har man hört, hur sådant tillgick?

Känner man till att det brukats, att på lördagskvällen försät-

ta snarorna ur fångstbart skick till söndagskvällen för att skogsdjuren skulle få sabbatsfrid? Att man aldrig sköt eller gillrade fågel, som låg på ägg? Man sade: "Förbannat är den, som ta bå fågel å ägg." (Lp. 884 s. 25). Känner man till andra moralbud rörande jakten, såsom att man skulle se till, att villebrådet ej onödigt plågades utan fick en snabb död?

II. Trollkunniga skyttar.

Känner man till några berättelser om skyttar, som varit särskilt trollkunniga? Ex.:

En kronoskytt kan skjuta var och när han vill, skall lämna arrende i fågel till landshövdingen i Västerås, men låter fåglarna följa sig och skjuter inte förrän han kommit fram: "fåglarna orkar better flyga dom enn ja orkar gå å bär dom". (Upl. 303:814). En soldat slår vad, att han skall skaffa en orre till aftonvard och en hare till kvällsvard, går ut på trappan och skjuter orren, slår ned en pinne i marken för haren att bita i, går ut i mörkret och skjuter haren. (Upl. 303:21). Två gubbar slå vad om vem som först kan skjuta ett villebråd, den ene skjuter en hare utanför husväggen, den andre en orre genom skorsten: "Så di låddes, att di va händige både två." (Ögl. 877). En skogsvaktare kan stå vid fönstret och skjuta vad han vill; har en sugga, som motar hem räv åt sig. (Upl. 5624) Mästerskytten blåser i bösspipan, djuren skockas kring stugan (Ögl. 433:1).

Har man annars hört, att skyttar kunde trolla bort villebrådet från vissa jaktmarker? Att de kunde trolla fram trollharar, som andra fick skjuta på eller sätta upp kvastar, som andra då trodde vara fåglar? Att de kunde "stä" älgar, så att dessa ej kommo från platsen?

III. Tydor, märken och spådom.

Vilka märken har man för tider då skogsdjuren särskilt äro i rörelse? Ex.:

"I början på nyå å slutå på nean kutå häran mest" (springer haren mest och gör "stigar" Ång. 141:1).

Tjädern spelar, när "blystersparven" (taltrasten) första gången sitter i en trädtopp och "blystrar" (visslar. Häls. 1913:1).

"Då bäcka slå lös, ta tjädern på leke." (Ång. 141:1).

"När sisselskiten (=gulsparven) spelar ut, då spelar tjädern också ut, är en gammal regel för tjäderskytten". - "Den tidpunkt, när tjäderspelet börjar på kvällen, kan man bestämma tack vare ripan. Det heter nämligen: Andra gången när ripan skrattar, då börjar tjädern spela." (Nb. 2061:14).

"När rönnlövet är stort som tjäderfoten, slutar tjädern spela" (Häls. 2073:3.); slutar när lövet fått sin fulla gröna färg. (Nb. 2061:14. Båda märkena skola gälla ungtupparna, de gamla ha tystnat redan förut).

Vad har man haft för tydor rörande fångstlycka? Ex.:

"Et märke plägar lantmannen taga av Michaëlis dag; när sunnan väder blåser den dagen, skall fogelen ifrån södra orterna komma hopetals in i landet och emot fjällen, så, att samma vinter skall blifva ett ymnigt fogel-fänge; men om det blåser från nordnorden skall då icke allenast den fogel, som är i landet utan ock i fjällen, flytta på främmande ställen, och således i landet blifva mindre tillgång på fogel. Det är väl icke utan, att sådant stöder sig på de gamlas berättelse; nämligen att lapparne, som här allestädes bodt i fjällen, skolat i forna tider genom trolldom och vidskepelse draget fogelen till sig på den dagen." ("Jämtlands Djur-Fänge." Avh. 1749 av Aeschill Nordholm).

"Möter man ett kvinnfolk när man går på jakt eller fiske, gör man ingen fångst den gången." (Upl. 303:85). Har man ansett, att kvinnfolksmöten därvidlag voro farliga, eller gällde det framför allt "kärningar med onda ögon" och havande kvinnor, medan man ansåg möten med flickor eller horaktiga kvinnor vara lyckobringande?

Ansåg man vissa djur vara lycko- eller olycksbringande om de visade sig när man skulle ut på jakt? Vilka voro olycksbringande (kattor, lavskrikor, nötskrikor, lappmesar, kråkor)? Ansågos de alltid olycksbringande, eller berodde detta på särskilda omständigheter (om de sprungit eller flögit över jägarens väg, läto se sig på höger eller vänster sida, läto höra sig eller voro tysta)? Kunde det dåliga varslet på något sätt omintetgöras, t.ex. genom att man spottade 3 ggr framför och 3 ggr bakom den olycksbådande kvinnan. Eller genom att man sköt den olycksbringande fågeln? Skulle man därvid också stryka dess blod på bössan? - Vilka djur ansågos lyckobringande (hästen, talltitan, mesar i allmänhet, spindeln)? Voro även därvidlag särskilda förhållanden avgörande, t.ex. om de visade sig på höger l. vänster sida, om fåglarna flögit i flock, voro tysta eller läto höra sina läten, om spindeln satt på en fågelflake e.d.?

Känner man andra märken rörande jakt, ex. att det var gott tecken om man vid utsättande av fångstredskap råkade skada sig, så att man blödde, då skulle man "få" i redskapet: "Nu är det någon mer som skall blöda." (Nb. 2061:9)

Har det förekommit, att man använt sig av någon slags spådom för att utröna hur jaktlyckan skulle bli? Ex.:

Man kastar tre patroner i luften, när man går i älgskog, går dit de flesta kulspetsarna peka. (Lpl. 5515); drar lott med en bränd och en obränd tändsticka för att se hur björnjakten skall bli. (Lpl. 5585); före jakt tar man ett visst ben av en fågel, drar i var sin skänkel av benet, den som får hornskivan i vinkeln, får god tur, för den andra lönar det ej att försöka (Lpl. 5585). På Tomasdagen gå tre stenkast från gården, avlossa ett skott, ge akt på hur skottet går och rätta sig därefter vid jakten. (Häls. 1390:8).

IV. Jakter.

Har det berättats om sådana, som för att få god jaktlycka eller på grund av likgiltighet för sabbatens helgd gått ut på jakt, på söndagar, böndagar eller särskilda helgdagar? Ansågs det, att sådana jakter voro så syndiga, att jägaren då riskerade sin själ eller att han åtminstone straffades genom någon skrämmande upplevelse. Känner man till berättelser om sådana syndiga jakter och jakt på förtrollat villebråd? Ex.:

"Ja minns n gammal n g8bbe här i Dal, som hete Östlund, å han tala om en s8m skulle skjuta räven, å då skulle-n ställe tell om julnatt, å han hadde lagt ut agne breddava basten för att räven skulle komma dit, å se skulle han då stå å skjute ti n gl8gg darre baste-döra då räven komme. Då klacka vart talv om julnatt se komme-ne se mytje räver dit, att han vart alldeles rålös, å de räva brydde inte sa om na agn utan d8m ga sa på döra å skulle in å ta g8bben, satt han könne inte skjute na utan gott stå å halle mot döra hela natta för att int d8m skulle komma in å ta-n, för de var t8cke räver, att han ha gått åt han, om d8m ha sl8ppe at n." (Ång. 5724). - Har man hört annat om juldags- eller julaftonsjakter, ex. att man då blir förvillad?

Om en skytt var ute i soluppgången på påskmorgon och jagade, så fick han allt han sköt på (Ång. 2668:10). - En jägare jagar en skärtorsdagsnatt, skjuter på en ripa tills det syns hål igenom henne, men hon endast hoppar upp och sätter sig igen (Lp. 5585).

"På natten mot helig torsdag skall man aldrig jaga. Den natten för flera år sen var två av pojarna här ute och jaga, men det sa dom, att det gör dom aldrig om mer. Dom fick se en tjäder och kröp åt den och sköt skott på skott mot den och till sist blev det ett hål, så dom såg ljuset tvärs genom den, men den dog int utan flög till sist. Och då blev dom så rädd, att dom kom hem båda två" (Lp. 5585).

"n gammel-Göran i Köttsjöa var en trollgubb riktigt. Och var han i skogen och jaga och var ensam, då fick han mycke. Men en gång då hade han farit ut en bönsöndag och jaga, och då fick han si en stor tjäder, som satt oppi en tall. Då sköt han, men tjädern satt kvar. Men då hade han laddat och sagt, att 'om själva fan var där, så skulle han följ mä'. Då kom nog tjädern också, då han sköt, men då tog han med sej all kvistn a talla. 'Då märkte ja min ti var ute', sa han. Och sen dess jaga han aldrig mer". (Jtl. 2804:2).

"Skjuter man på natten mellan två söndagar, träffar man aldrig". (Lp. 1920) Söndagsjakter äro farliga, man råkar ut för "oknytt". (Jtl. 2744:1)

Har man hört talas om skrämsel vid jakt på tjäderlekar, att jägaren fått höra eller se skrämmande saker? Vad berättas härom? Har man någon uppfattning om varför skrämsel så ofta förekom vid dessa tillfällen? Ansåg man att det var syndigt att störa tjäderna under leken, eller ansåg man att skrämseln berodde på att tjädern då särskilt skyddades av rå eller vittor?

Känner man berättelser om hur jägare skjutit på förtrollat vvillebråd? Ex.:

En hare, som ingen kunnat skjuta, skjutes med ett klöver-ess till förladdning - endast kolstybb blir kvar. (Upl. 303:814).

Gubben skickar av hämnd en tjäder till inspektoren, som skulle ha skjutit sig själv, om han skjutit på den. Tjädern skjutes sen med ett skott med mässing i, det visar sig då att det är en kvast med en silkestrasa om. (Vml. 5237).

Skjuter mot en tjäder, som ej faller för tre skott, laddar då med en alpinne i förladdningen och skjuter, en liten grönklädd gubbe faller då ner: "Man har trott, att det funnits sådana, som kunnat ikläda sig djurhamnar för att göra andra människor illa" (Nrk. 1265:2)

Har man hört att jakt med otillåtna medel i laddningen blivit skrämmande? Ex.:

"En person här tog jord på körrgårn å hade bland laddninga när han sköt, å dä skrek s8m e mänsche. En gång hade han skjute en 8rre mä sånt, på hemvägen börja 8rren spele i väska s8m um han levde. Men då kasta han b8rt'en". (Vrml. 5224).

Vilka berättelser känner man till om naturliga jakter, som i något avseende varit märkliga? Minns man något om björnjakter och strider med björn? Något om när sista björnen i trakten sköts? Har man hört om sådana björnar, som kunnat skjutas endast med silverkula eller med alpinnar i laddningen? Att man har brukat fylla björnen med brännvin och sedan skjuta honom? Ex." "För björnen brukade man sätta ut en mässingskittel, så han speglade sig i den och var fin och drack ur allt brännvinet. Sen blev han full, och då sköt man honom." (Ordb. Dal)

Har man hört berättas om den plötsliga skräcken, björnskälvan, björnskavran, som kunde gripa björnjägaren? Hade man något särskilt medel för att övervinna denna?

Har man hört något sådant som att björnjägare för att bli starka och modiga skulle förtära något av björnens galla, hjärta eller blod? Skulle detta ske omedelbart efter dödandet?

Har det förekommit, att man haft kalas, när man dödat en björn? Var kalaset gemensamt för hela byn? Kallade man det för björnkallas eller sade man, att man drack gravöl ätter björn, eller hade man andra benämningar? Hur tillgick det vid dylika kalas? Skulle man huvudsakligen äta av björnköttet, eller var brännvinet det förnämsta? Förekom också dans? Delades sedan köttet mellan grannarna eller togs det av jägaren eller jägarna?

Vad minns man om vargjakter och vargskall? Minns man något om när vargarna sista gången visade sig i orten? - Minns man andra rovdjursjakter?

Känner man till något sådant som att den yngling, som första gången var med på vargjakt, skulle dricka varm vargblod? Vad förebar man för skäl härför?

Känner man till någon liknande sed vid säljakt, t.ex. att den yngling, som första gången slår en "kut", av de äldre jägarna smör-

jes med kutens blod på händer eller huvud och sedan räknas för att vara "karl"? Förekom sedan något kalas på grund härav? Hade detta kalas något särskilt namn? Huru tillgick det?

Finns berättelser om mera märkliga älgjakter?

Känner man till berättelser om att jägare gjort intrång på andras jaktmarker och om därav följande strider ex. då "Vål-Lambrik", en herjedaling, "jaktade" på jämtländskt område, och jämtarna fråntogo honom älgköttet, klövjehästarna och geväret, men han med hjälp av en björkpåk återtog alltsammans, eller när finner gjort intrång på svenska sälgrund och blivit ihjälslagna?

Känner man till berättelser om särskilda storjägare, som t.ex. "Utasjö-gubben", som hade skjutit 250 älgar och 27 björnar (Jtl. Berg)?

Berättas några lögnhistorier om jakt? Ex.: ("Hastgubben" berättar):

"Ni kan tro jag var ute på jakt en dag! Då såg jag sju feta änder sitta på en stock i Ljusnan. Krut hade jag, men det var slut med kulor och knallhatt. Men jag stack laddstaken i bösspipan, och så sprang jag som en rasande. Kvistarna slog mej i ögonen, så att det ekade efter det. Därutav brann skottet av, och jag hade då så stor tur, att laddstaken gick igenom ögonen på alla de sju. Men de satte av allesamman och flög hem till mej. Lyckligtvis stod häbbredörren öppen, och genom den flög dom in och fastnade allihop på en spik i väggen. Då jag kom hem, mötte mej gumman och ropa: 'Hast, Hast, vi ha lika mycket kött i häbbere som en tioöreslandsbonde'. Den som var glad, det var allt jag det. Så en sån tur man kan ha ibland." (Häls. 2083:3).